

452

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA POCZT I TELEGRAFÓW

z dnia 2 lipca 1937 r.

wydane w porozumieniu z Ministrami: Przemysłu i Handlu, Komunikacji oraz Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego o świadectwach operatorów radiowych.

Na podstawie art. 2 ustawy z dnia 5 marca 1934 r. w sprawie ratyfikacji międzynarodowej konwencji telekomunikacyjnej wraz z regulaminami: telegraficznym, telefonicznym, radiokomunikacyjnymi i odnośnymi załącznikami, podpisanymi w Madrycie w grudniu 1932 r. (Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr 26, poz. 195) oraz w myśl art. 10 regulaminu ogólnego radiokomunikacyjnego dołączonego do międzynarodowej konwencji telekomunikacyjnej (Dz. U. R. P. z 1935 r. Nr 6, poz. 33), zarządzam co następuje:

§ 1. Służbę radiotelegraficzną lub radiotelefoniczną na radiokomunikacyjnych stacjach pokładowych mogą pełnić tylko osoby, które wykazą się świadectwami, ustalonymi rozporządzeniem niniejszym.

Od osób mających obsługiwać stacje radiotelegraficzne lub radiotelefoniczne na pokładzie statków żeglugi morskiej wymagane jest prócz świadectw, ustalonych rozporządzeniem niniejszym, świadectwo zdrowia, wydane na podstawie rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 20 sierpnia 1936 r. o badaniu stanu zdrowia osób, zatrudnionych na polskich statkach handlowych (Dz. U. R. P. Nr 73, poz. 521).

Od osób mających obsługiwać stacje radiotelegraficzne lub radiotelefoniczne na pokładzie statków powietrznych wymagane jest prócz świadectw, ustalonych rozporządzeniem niniejszym, świadectwo uzdolnienia i upoważnienie pokładowego operatora radiowego, wydawane przez Ministra Komunikacji.

§ 2. Dla operatorów radiowych służby: 1) morskiej, 2) lotniczej, ustanawia się następujące świadectwa:

- a) radiotelegrafisty 1 klasy,
- b) radiotelegrafisty 2 klasy,
- c) radiotelegrafisty — specjalne,
- d) radiotelefonisty — normalne lub ograniczone.

Wzór druku świadectw zawiera załącznik do rozporządzenia niniejszego.

Uprawnienia przywiązane do świadectw, wymienionych w ust. 1, normują osobne przepisy.

§ 3. O uzyskanie świadectw mogą się ubiegać obywatele polscy, nie karani sądownie, wła-

dający biegle językiem polskim w mowie i piśmie, którzy złożą przepisany egzamin i odpowiadają warunkom, ustalonym rozporządzeniem niniejszym.

Ponadto warunki dodatkowe do uzyskania upoważnienia pokładowego operatora radiowego statku powietrznego są następujące:

a) stwierdzenie przez instytucję badań lotniczo-lekarskich, wskazaną przez Ministerstwo Komunikacji, odpowiedniej zdolności fizycznej i psychicznej do pełnienia służby na pokładzie statku powietrznego,

b) wykonanie określonego minimum godzin lotu z jednoczesnym pełnieniem na pokładzie statku powietrznego w sposób zadowalniający służby operatora radiowego,

c) złożenie przed Komisją Egzaminacyjną dla członków załogi statków powietrznych przy Ministerstwie Komunikacji egzaminu dla kandydatów na pokładowych operatorów radiowych.

Kandydaci, którzy nie wypełnią warunku określonego pod lit. b), otrzymają upoważnienie tymczasowe ważne na przeciąg jednego roku.

§ 4. Egzamin dla uzyskania świadectwa radiotelegrafisty 1 klasy powinien być złożony przed Komisją Egzaminacyjną przy Ministerstwie Poczty i Telegrafów.

Egzamin dla uzyskania świadectwa radiotelegrafisty 2 klasy lub normalnego świadectwa radiotelefonisty powinien być złożony bądź przed Komisją Egzaminacyjną przy Ministerstwie Poczty i Telegrafów, bądź też przed Komisjami przy szkołach lub kursach zawodowych, których ukończenie, zgodnie ze statutami organizacyjnymi tych szkół lub kursów, wydanymi w porozumieniu z Ministrem Poczty i Telegrafów i Ministrem Komunikacji lub Ministrem Przemysłu i Handlu, uprawnia do ubiegania się o wymienione świadectwa.

Egzamin dla uzyskania ograniczonego świadectwa radiotelefonisty w służbie morskiej i specjalnego świadectwa radiotelegrafisty w służbie morskiej powinien być złożony w Urzędzie Morskim w Gdyni przed Okrętowym Inspektorem Radiokomunikacyjnym, a dla uzyskania specjalnego świadectwa radiotelegrafisty lub ograniczonego świadectwa radiotelefonisty służby lotniczej powinien być złożony

w Ministerstwie Komunikacji przed Komisją Egzaminacyjną dla członków załogi statków powietrznych.

§ 5. Komisja Egzaminacyjna przy Ministerstwie Poczt i Telegrafów składa się z przewodniczącego i czterech członków. Przewodniczącemu Komisji Egzaminacyjnej, jego zastępcę oraz 2 członków i 2 ich zastępców powołuje Minister Poczt i Telegrafów spośród podległych sobie urzędników. Po jednym egzaminatorze i po jednym zastępcy delegują Ministrowie Przemysłu i Handlu oraz Komunikacji w porozumieniu z Ministrem Poczt i Telegrafów.

§ 6. Egzaminy odbywają się zasadniczo dwa razy do roku w terminach: wiosennym i jesiennym. Dаты egzaminów ustala się najpóźniej na miesiąc przed ich rozpoczęciem.

§ 7. Kandydat ubiegający się o dopuszczenie do egzaminu składa podanie do władzy (kierownictwa szkoły lub kursu), przy której czynna jest Komisja Egzaminacyjna. Do podania należy dołączyć:

- a) metrykę urodzenia,
- b) poświadczenie obywatelstwa polskiego,
- c) dwie fotografie na jasnym tle o wymiarach 52 × 74 mm,
- d) zaświadczenia o odbytych studiach i o wymaganych praktykach,
- e) dowód uiszczenia taksy egzaminacyjnej.

§ 8. Kandydat na radiotelegrafistę 1 klasy powinien:

- a) mieć ukończone 24 lata,
- b) przedstawić świadectwo ukończenia: bądź szóstej klasy gimnazjum państwowego lub prywatnego z prawami według dawnego ustroju lub świadectwo równorzędne, bądź gimnazjum ogólnokształcącego państwowego lub prywatnego z prawami albo gimnazjum zawodowego — według nowego ustroju, bądź średniej szkoły zawodowej dawnego ustroju, albo też świadectwo szkół zagranicznych, uznane w każdym poszczególnym przypadku za wystarczające przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego,

c) w służbie morskiej — wykazać się co najmniej dwuletnią praktyką radiotelegrafisty 2 klasy na morskich statkach ruchomych,

d) w służbie lotniczej — wykazać się co najmniej roczną praktyką w charakterze radiotelegrafisty 2 klasy oraz wykonaniem 100 godzin lotu, z pełnieniem przez cały ten czas na pokładzie statku powietrznego w sposób zadowalniający czynności operatora radiotelegrafisty 1 klasy.

Radiotelegrafisci 2 klasy służby morskiej, nie odpowiadający warunkowi określonemu pod lit. b), mogą być dopuszczeni do egzaminu dla kandydatów na radiotelegrafistów 1 klasy

służby morskiej, jeżeli wykażą się 10-letnią praktyką na stacjach ruchomych służby morskiej.

Świadectwo radiotelegrafisty 1 klasy służby morskiej mogą uzyskać byli radiotelegrafisci Marynarki Wojennej, posiadający wykształcenie określone pod lit. b), jeżeli ukończyli kurs bosmański radiotelegrafii i odbyli 3 lata służby na stacjach Marynarki Wojennej po ukończeniu wspomnianego kursu. Byli radiotelegrafisci Marynarki Wojennej, jeżeli ukończyli kurs bosmański radiotelegrafii, a nie odpowiadają warunkowi określonemu pod lit. b), mogą uzyskać świadectwo radiotelegrafisty 1 klasy służby morskiej, jeżeli ukończyli szkołę powszechną lub równorzędną, albo szkołę zawodową stopnia niższego lub niższą szkołę zawodową dawnego ustroju i odbyli 8 lat służby na stacjach Marynarki Wojennej. Jeżeli przerwa między przejściem z Marynarki Wojennej do handlowej wynosi więcej niż lat 3, kandydaci powinni być poddani egzaminowi sprawdzającemu z szybkości wydawania i odbioru zgodnie z wymaganiami, określonymi dla radiotelegrafistów 1 klasy.

§ 9. Kandydat na radiotelegrafistę 2 klasy powinien:

- a) mieć ukończonych 21 lat,
- b) przedstawić świadectwo ukończenia co najmniej szkoły powszechnej lub szkoły zawodowej stopnia niższego albo niższej szkoły zawodowej dawnego ustroju,
- c) w służbie morskiej — wykazać się co najmniej roczną praktyką radiotelegrafisty na ruchomych stacjach morskich w charakterze radiooperatora,
- d) w służbie lotniczej — wykazać się 2 miesiącami praktyki i wykonaniem 25 godzin lotu, z pełnieniem przez cały ten czas na pokładzie statku powietrznego w sposób zadowalniający czynności operatora radiotelegrafisty 2 klasy.

Świadectwo radiotelegrafisty 2 klasy służby morskiej mogą uzyskać byli radiotelegrafisci Marynarki Wojennej, jeżeli ukończyli szkołę powszechną i kurs podoficerski radiotelegrafii oraz po ukończeniu tego kursu odbyli 3 lata praktyki na stacjach Marynarki Wojennej. W razie przerwy między przejściem z Marynarki Wojennej do handlowej, wynoszącej więcej niż 3 lata, kandydaci przed wydaniem im świadectwa powinni być poddani egzaminowi sprawdzającemu z szybkości wydawania i odbioru, według wymagań dla radiotelegrafistów 2 klasy.

Kandydaci na radiotelegrafistów 2 klasy, którzy złożą egzamin, a nie będą mogli wykazać się praktyką, wymaganą dla uzyskania świadectwa, otrzymają zaświadczenie o złożeniu egzaminu, które będzie wymienione na świadectwo radiotelegrafisty 2 klasy, po odbyciu praktyki.

§ 10. Ubiegający się o uzyskanie świadectwa radiotelegrafisty specjalnego, bądź — świadectwa radiotelefonisty normalnego lub ograniczonego musi mieć ukończone 18 lat oraz gdy chodzi o służbę lotniczą, powinien wykazać się 1-miesięczną praktyką i wykonaniem 10 godzin lotu z pełnieniem przez cały ten czas na pokładzie statku powietrznego w sposób zadowalniający odpowiednich czynności operatora radiowego.

§ 11. Świadectwa: specjalne radiotelegrafisty oraz ograniczone radiotelefonisty wydawane będą w służbie morskiej obsłudze statków nie obowiązanych do posiadania urządzeń radiotelegraficznych, a w służbie lotniczej — pilotom lub obsłudze samolotów nie obowiązanych do posiadania urządzeń radiotelegraficznych.

§ 12. Taksa egzaminacyjna wynosi:	
a) za egzamin na świadectwo radiotelegrafisty 1 klasy	50 zł
b) za egzamin na świadectwo radiotelegrafisty 2 klasy	25 "
c) za egzamin na świadectwo radiotelegrafisty specjalne	20 "
d) za egzamin na świadectwo radiotelefonisty	10 "
e) za dodatkowy egzamin z języka obcego	10 "

Opłaty wymienione pod lit. a), b) i e) należy wnieść na rzecz Ministerstwa Poczt i Telegrafów, opłaty zaś wymienione pod lit. c) i d) na rzecz Urzędu Morskiego w Gdyni, o ile chodzi o służbę morską, i na rzecz Ministerstwa Komunikacji, o ile chodzi o służbę lotniczą.

Opłaty powyższe nie dotyczą egzaminów, odbywających się zgodnie z § 4 w szkołach lub na kursach zawodowych.

Taksa egzaminacyjna zwrotowi nie podlega.

§ 13. Egzamin dla radiotelegrafistów 1 i 2 klasy składa się z części pisemnej i ustnej, dla pozostałych operatorów radiowych egzamin jest tylko ustny.

§ 14. Przedmiotem części pisemnej egzaminu jest opracowanie jednego lub dwu zagadnień z dziedziny radiotechniki, przepisów radiokomunikacyjnych i taryfikacji.

Egzamin ustny odbywa się najpóźniej w ciągu trzech dni po egzaminie pisemnym.

Jeżeli Komisja Egzaminacyjna jednomyślnie uzna wypracowanie pisemne za niedostateczne — egzamin uważa się za niezłożony.

§ 15. Ogólny wynik egzaminu oznacza się stopniami: bardzo dobry, dobry, dostateczny i niedostateczny.

Egzamin uważa się za złożony, gdy kandydat otrzyma ocenę co najmniej dostateczną z każdej grupy przedmiotów, wchodzących w program egzaminu. W razie uzyskania niedostatecznej oceny z jednej grupy kandydat może powtórzyć egzamin po upływie pół roku, w razie zaś większej ilości ocen niedostatecznych z poszczególnych grup — egzamin można powtórzyć dopiero po upływie roku.

Egzamin można powtarzać tylko dwa razy.

§ 16. W razie zagubienia świadectwa może być na skutek podania do Ministerstwa Poczt i Telegrafów wystawiony duplikat.

Do podania należy dołączyć:

a) zaświadczenie kapitana (dowódcy) statku, jeżeli zguba nastąpiła w czasie trwania podróży lub na terytorium obcym, lub kwit z trzykrotnego ogłoszenia o zgubie w Monitorze Polskim, jeżeli zguba nastąpiła na terytorium polskim,

b) dwie fotografie na jasnym tle o wymiarach 52 × 74 mm.

§ 17. Za wystawienie świadectwa oraz odnowienie lub wystawienie duplikatu pobiera się tytułem opłaty kancelaryjnej zł 5.

Świadectwa wydaje Ministerstwo Poczt i Telegrafów.

§ 18. Ewidencję radiooperatorów służby morskiej prowadzi Urząd Radiotelegraficzny w Gdyni, notując każde zaangażowanie radiotelegrafisty na statek oraz wszystkie zmiany przebiegu służby; ewidencję operatorów radiowych służby lotniczej prowadzi Ministerstwo Komunikacji.

§ 19. Właściciele lub użytkownicy statków powietrznych obowiązani są niezwłocznie zawiadomić Ministerstwo Komunikacji o każdym przyjętym lub zwolnionym operatorze radiowym służby lotniczej.

§ 20. Uznaje się za ważne wszystkie wydane dotychczas świadectwa operatorów radiowych. Do dnia 31 marca 1938 r. powinna być dokonana zamiana wydanych przed tym terminem świadectw na świadectwa według nowego wzoru. Zamiana świadectwa nie podlega opłacie.

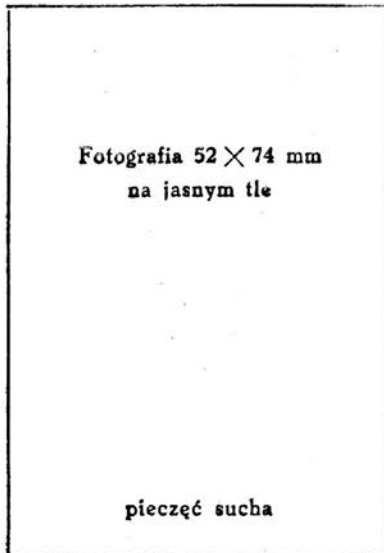
§ 21. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Poczt i Telegrafów: *E. Kaliński*

Załącznik do § 2 rozporządzenia Min.
P. i T. z dnia 2 lipca 1937 r. (poz. 452).

RZECZPOSPOLITA POLSKA

ŚWIADECTWO Nr.....

P. ....
urodzony dnia .....
w .....
otrzymuje po złożeniu z pomyślnym wynikiem egzaminu, przewidzianego przez regulamin radiokomunikacyjny ogólny, dołączony do międzynarodowej konwencji telekomunikacyjnej, świadectwo

.....
(oznaczenie rodzaju świadectwa)

Posiadacz świadectwa niniejszego jest obywatelem polskim i zobowiązał się do zachowania tajemnicy korespondencji.

Warszawa, dn..... 19.... r.

Za Ministra
Poczt i Telegrafów

.....
(podpis właściciela świadectwa)

U w a g a: Obie strony blankietu pokryte są tłem, które na prawej stronie pośrodku zawiera deseń godła państwowego.